

KUNNGERÐ

um arbeiðsloysistrygging fyri sjálvstøðug vinnurekandi

Við heimild í lótingslóg nr. 113 frá 13. juni 1997 um arbeiðsloysistrygging og arbeiðsávísing, § 12, stk. 6, hevur stýrið fyri Arbeiðsloysisskipanina fyriset:

KAPITTUL 1

Rætt at tekna trygging

- § 1. Rætt at tekna sjálvbodna trygging sum sjálvstøðugt vinnurekandi hevur tann sum:
1. hevur bústað í Føroyum,
 2. hevur inntøku frá persónligum arbeiði sum sjálvstøðug vinnurekandi her í landinum, samanber § 2, einsamallur ella saman við øðrum, og
 3. hevur tað sjálvstøðuga vinnuvirksemið sum høvuðsvinnu.

KAPITTUL 2

Sjálvstøðug vinna

- § 2. Persónur, sum rekur vinnu fyri egna rokning og ábyrgd og við tí endamáli at fáa figgarligan vinning, er sjálvstøðug vinnurekandi.
- Stk. 2. Nágreinilig meting verður gjørd av Arbeiðsloysisskipanini, um vinnan er sjálvstøðug. Sum meginregla er talan um sjálvstøðuga vinnu, tá ið tann vinnurekandi:
1. hevur fólk í starvi,
 2. hevur skattafrádrátt fyri rakstrarút-reiðslur og avskrivningar av rakstrar-gagnum sambært reglunum fyri sjálvstøðugt vinnurekandi, og verður skattaður av yvir-/undirskoti av virkinum,
 3. er mvsg-skrásettur, ella
 4. er iognari í iognarfelag.

KAPITTUL 3

Uppskot - Skjalpróg

- § 3. Trygging kann teknast frá tí degi, tann vinnurekandi veruliga er farin undir sjálvstøðuga vinnu. Í sambandi við umsóknina skal tann vinnurekandi vátta at lúka treytirnar í §§ 1 og 2. Arbeiðsloysisskipanin kann krevja próg fyri hesum.
- Stk. 2. Tryggingin kann í fyrsta lagi fáa gildi frá tí degi, Arbeiðsloysisskipanin hevur fingið skrivliga umsókn. Tann vinnurekandi skal harumframt fylla út og undirskriva serligt umsóknarblað frá Arbeiðsloysisskipanini.
- Stk. 3. Umsóknarblaðið við neyðugum upplýsingum skal vera Arbeiðsloysisskipanini í hendi í seinasta lagi 14 dagar eftir, at tann vinnurekandi hevur biðið um upp-tøkuna. Annars fellur umsóknin um upp-tøku burtur.
- Stk. 4. Arbeiðsloysisskipanin kann í serligum førum víkja frá freistini, nevnd í stk. 3.

KAPITTUL 4

Inngjald

- § 4. ALS-gjaldið fyri hvørt ár hjá sjálvstøðugum vinnurekandi er 2,25% av

skattskyldugu inntøkuni sambært sjálv-uppgávuni og skattaroknskapinum fyri síðst endaða roknskaparár. Afturat inntøkuni verða lagdar upphæddir, ið annarsugu metast at vera vinnar av vinnuvirkinum, og frátrektar verða upphæddir, ið mugu metast vera høvuðsvinnuni hjá virkinum óviðkomandi.

Stk. 2. ALS-gjaldið fellur til gjaldingar mánaðarliga frammanundan.

Stk. 3. Fyri árslok ásetur Arbeiðsloysisskipanin eina fyribils upphædd, sum ALS-gjaldið fyri komandi ár verður rokn-að av, til inntøkan sambært stk. 1 er staðfest av skattamyndugleikunum.

Stk. 4. Hjá persóni, sum tekna trygging uttan at hava verið sjálvstøðug vinnurekandi í eitt álmannaákað, roknar Arbeiðsloysisskipanin ALS-gjaldið fyri fyrsta árið av eini mettari inntøku. Endaliga gjaldið verður ásett, tá inntøkan fyri hetta árið er staðfest av skattamyndugleikunum. Fyri annað árið roknar Arbeiðsloysisskipanin ALS-gjaldið av eini mettari inntøku. Endaliga gjaldið verður rokn-að av inntøkuni fyri fyrsta árið umroknað til 12 mánaðir, tá inntøkan fyri hetta árið er staðfest av skattamyndugleikunum.

Stk. 5. Tryggingartakarinn er skyldigur, á hvørjum ári at boða Arbeiðsloysisskipanini frá skattskyldugu inntøkuni í seinasta lagi 14 dagar eftir at hon er staðfest av skattamyndugleikunum. Um trygging-artakarinn eigur pening til góðar, verður hesin góldin honum innan 14 dagar. Stýrið fyri Arbeiðsloysisskipanina kann áseta smámunamark fyri at krevja inn fyri óvitið gjald.

Stk. 6. Er tryggingartakarinn eftirstøður, og Arbeiðsloysisskipanin hevur sent honum áminning við boðum um, at tryggingin fer úr gildi, um eftirstøðan ikki er góldin inn- an 14 dagar eftir, at áminningin er send, og eftirstøðan framvegis ikki er góldin, fer tryggingin úr gildi.

Stk. 7. Um tann skattskylduga inntøkan er mett av skattamyndugleikunum, kann skattskylduga inntøkan ikki nýtast í sam- bandi við útrokning av ALS-gjaldi.

Stk. 8. Arbeiðsloysisskipanin kann krevja, at upplýsingarnar í hesi grein skulu vát- tast av ríkisgóðkendum ella skrásettum grannskoðara.

Stk. 9. ALS-gjald sambært hesi grein kunnu krevjast inn við panting.

KAPITTUL 5

Upphald av sjálvstøðugum vinnuvirksemi

- § 5. Tann, ið er tryggjaður sum sjálvstøðug vinnurekandi, verður mettur at vera arbeiðsleysur, tá ið persónliga arbeiði hansara í virkinum er hildið uppat meira enn bráðfeingis, og hann er frá-

meldaður almennum skráum sum sjálvstøðug vinnurekandi, uttan so at framhaldandi skrásetingin ikki kemst av framhaldandi vinnu sum sjálvstøðug vinnurekandi.

§ 6. Tað persónliga arbeiðið sum sjálvstøðug vinnurekandi verður mett at vera hildið uppat meira enn bráðfeingis, tá ið skjalprógvað verður, at vinnuvirk- ið er endaliga avhendað ella virksemið er endaliga steðgað.

Stk. 2. Vinnuvirksemið kann verða mett upphaldið innan endaliga avhending ella steðg, um tann vinnurekandi skjal- prógvar at vera forðaður í framhaldandi at reka virkið.

Stk. 3. Verður vinnuvirksemið selt á tving- silssølu, kann tann vinnurekandi verða mettur at vera hildið uppat innan tving- silssølu, um so er, at skjalprógvað verður, at:

1. áheitan um tvingssilssølu er latin fútarættinum,
2. vinnuvirksemið er yvirtikið sum nýtiligt veð og/ella verður fyrisitið av veð- havara, og
3. vinnuvirksemið verður ríkið uttan hjál frá tí vinnurekandi og/ella hjúnafelaga/ sambúgva og/ella ómyndugum bær- num.

Tað er somuleiðis ein treyt, at viðkom- andi skrivliga vátta at fráboða Arbeiðs- loysisskipanini, um broytingar eru í tei- um í nr. 1-3 nevndu viðurskiptum, og tá vinnuvirksemið er selt á tvingssilssølu.

Stk. 4. Viðkomandi lýkur ikki treytirnar í stk. 1-3 við at avhenda vinnuvirksemið til hjúnafelaga/sambúgva og/ella ómyndug børn.

KAPITTUL 6

Útgjald

- § 7. Tryggingin skal hava verið í gildi samanhangið í minsta lagi í 1 ár, áðrenn hin sjálvstøðugi vinnurekandi hevur rætt til útgjald.
- Stk. 2. Útrokningargrundarlagið hjá sjálvstøðugum vinnurekandi er inntøkan frá persónligum arbeiði sum sjálvstøð- ug vinnurekandi fyri síðsta endaða roknskaparár, áðrenn arbeiðsloysið er staðfest.
- Stk. 3. Inntøkan, nevnd í stk. 2, er skatt- skylduga inntøkan sambært sjálvuppgáv- uni og skattaroknskapinum. Afturat inntøkuni verða lagdar upphæddir, ið annarsugu metast vera vinnar av vinnuvirkinum, og frátrektar verða upphæddir, ið mugu metast vera høvuðsvinnuni hjá virkinum óviðkomandi.
- Stk. 4. Um tann skattskylduga inntøkan er mett av skattamyndugleikunum, kann skattskylduga inntøkan ikki nýtast sum útrokningargrundarlag. Í slíkum førum

ásetur Arbeiðsloysisskipanin eitt fyribils útrokningargrundarlag, til skattskylduga inntøkan sambært stk. 2 er staðfest av skattamyndugleikunum.

Stk. 5. Arbeiðsloysisskipanin kann krevja, at upplýsingarnar í hesi grein skulu vát- tast av ríkisgóðkendum ella skrásettum grannskoðara.

- § 8. Arbeiðsloysisstøðul verður ikki góldin, fyrr enn teir í stk. 2 nevndu biðidagar eru farnir.
- Stk. 2. Hevur hin arbeiðsleysi inntøku sambært § 7, stk. 2, sum er minni enn tann í § 16, stk. 2 í lótingslóg um ar- beiðsloysistrygging og arbeiðsávísing lýsta arbeiðaraársln, áðrenn treytirnar í § 14, stk. 1 í somu lóg eru loknar, er 1 biðidagur. Fyri hvørjar heilar kr. 10.000,00, inntøkan er hægri enn áðurnevnda arbeiðaraársln, verður biðidagatalið økt við einum degi.
- Stk. 3. Biðidagarnir kunnu ongantið vera fleiri enn 10.

KAPITTUL 7

Uppsøgn

- § 9. Tann tryggjaði hevur rætt at siga upp tryggingina við einari uppsagnarfrest uppá ein mánað.
- Stk. 2. Skrivlig uppsøgn skal vera Arbeiðsloysisskipanini í hendi seinast í mánaðinum frammanundan tí fyrsta, sum uppsagnarfrestin sambært stk. 1 byrjar.

KAPITTUL 8

Fráboðanarskylda

- § 10. Tann arbeiðsleysi hevur skyldu til at boða Arbeiðsloysisskipanini frá øllum seinni broytingum í inntøkum, sum hava verið nýttar at rokna inngjald ella útgjald, sambært §§ 4 og 7.

- § 11. Verða broytingar gjørdar í inntøkun- um, sum nýttar hava verið at rokna inngjald ella útgjald, sambært §§ 4 og 7, skal Arbeiðsloysisskipanin gera nýggjar útrokningar. Visa hesar, at inngjaldini ella útgjaldini verða broytt, tekur Arbeiðs- loysisskipanin støðu til, um máguligir munir í upphæddum skulu útgjaldast ella innkrevjast.

KAPITTUL 9

Reglur annars

- § 12. Tryggingar, ið eru teknaðar, áðrenn henda kunngerð er komin í gildi, koma undir reglurnar í hesi kunngerð, dagin eftir at hon er lýst.
- § 13. Henda kunngerð fær gildi frá 1. sep- tember 1998.

Stýrið fyri Arbeiðsloysisskipanina, 9. juni 1998

Karin Kjølbro (sign.)
formaður

/ Allan Skaalum (sign.)

ALS hevur til endamáls at veita figgarligan stuðul til arbeiðsleys, at virka fyri bætum máguleikum hjá arbeiðsleysum at fáa arbeiði og at umsita arbeiðsávísing fyri føroyska arbeiðsmarknaðin. Á ALS starvast í løtuni 21 fólk. Virksemið hjá ALS er í høvuðsheitum lógarásett. Óvastu leiðsluna hevur stýrið hjá ALS, sum - eftir tilmáli frá arbeiðsgevara- og lantakarafelgunum á arbeiðsmarknaðinum - verður valt av Føroya Landsstýri.

ALS

Arbeiðsloysisskipanin
P.O.Box 3022 • FO-110 Tórshavn
Tlf. 31 95 50 • Fax. 31 02 63
e-mail: als@als.fo